

کنترل بیولوژیک علف های هرز توسط قارچها

قسمت ۱

مهندس علی زمان میرآبادی
رئیس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

مقدمه:

آنچه را که ما به اصطلاح علف های هرز می‌شناسیم در حال حاضر در سراسر جهان به خصوص در مزارع و باغات به طور معنی داری در حال افزایش می‌باشد. پیشرفت های چشمگیر و غیر قابل تصور و تغییرات در فعالیت های کشاورزی به منظور تولید محصولات با کمیت و کیفیت بیشتر، نه تنها باعث کاهش اینگونه از جمعیت علف های هرز نشده بلکه نسبت به گذشته به خصوص در مزارع غلات باعث مشکلات عدیده ای گشته است. برای مثال در مزارع برنج (*Oryza sativa* L.) کمبود نیروی کارگری و افزایش هزینه ها، باعث گرایش به کشت مستقیم نسبت به کشت از طریق سنتی و انتقال نشاء شده و همزمان با این مسئله توسعه کشت ارقام مختلف در ارتفاعات و زمینهای خشک تر در مناطقی که جمعیت علف های هرز در آنجا به طور معنی داری متفاوت می باشد در حال رخ دادن است و این موارد باعث غلبه علف های هرز بر آن کشت خواهد شد. علاوه بر آن کمبود آب و نوع سیستمهای آبرسانی باعث افزایش تراکم جمعیت های مختلفی از علف های هرز به خصوص نازک برگها می گردد. چنین مواردی در خصوص سایر کشتها و مناطق مختلف نیز وجود دارد.

به طور میانگین تاثیر و خسارت ناشی از علف های هرز در مزارع و باغات محصولات کشاورزی حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد برآورد شده است. در آمریکا به طور میانگین خسارت ناشی از علف های هرز بر تولید محصولات کشاورزی بطور سالانه ۱۵ میلیارد دلار برآورد شده است. در سیستم های پیشرفته کشاورزی به خصوص در کشورهای مدرن که اساس کشت آنها بر پایه سیستم های تک محصولی بنا نهاده شده است، زمانی می توانند به حداقل تولید اقتصادی دست یابند که در ۵۰ درصد سطح تولید محصولات کشاورزی خود از سموم شیمیایی یا آفت کش ها استفاده شود. علاوه بر این استفاده از این علف کش ها در سطحی وسیع و به مقدار زیاد اگرچه به عنوان یک ابزار مدیریتی مورد استفاده قرار گرفته اما در موضوع ایجاد مقاومت در جمعیت علف های هرز به ویژه در مزارع گندم و ذرت مشکلاتی را بوجود آورده است.

بنابراین در مدیریت طولانی مدت و پایدار در عرصه تولید محصولات کشاورزی ضرورت بازنگری و بازبینی روشهای مدیریتی اهمیت زیادی دارد اگر چه در حال حاضر تنها فعالیتهای زراعی و تولیدات شیمیایی مورد توجه قرار گرفته است. هرچند در برخی کشورهای در حال توسعه که در حال حاضر بر پایه داشته های اقتصادی و لجستیکی نیروی انسانی عملیات حذف علف های هرز به طور دستی انجام می گردد اما استفاده از علف کشها به آنها دامنای دیکته می شود.

مسافرتها و فعالیتهای تجاری در حال افزایش بوده و این مسئله در خصوص علفهای هرز دارای پتانسیل انتقال بذر باعث انتقال و جابجایی آنها به سراسر جهان به خصوص باعث ورود آنها به اکوسیستم های طبیعی و غیر زراعی شده که باعث تهدید و تخریب زیستگاههای مذکور خواهد شد. لذا بهتر است به منظور ایجاد یک سیستم پایدار و کاهش خسارات زیست محیطی با در نظر گرفتن منافع ملی نوع نگرش به مدیریت و کنترل علف های هرز تغییر کند و یا رویکردهای جدید و مطلوبتری اتخاذ شود.

منبع: ترجمه ای از کتاب کنترل بیولوژیک توسط قارچها توسط T.M. Buttle